

5133

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

LEGNICA

1. Nazwa

CONZERTHAUS, później **CENTRALTHEATER „BAVARIA LICHTSPIELHAUS” Z KAWIARNIĄ I RESTAURACJĄ „BAVARIA”**; po wojnie: **KINO „OGNIKO” I BUD. BIUROWO-USŁUGOWO-HANDLOWY**

2. Czas powstania

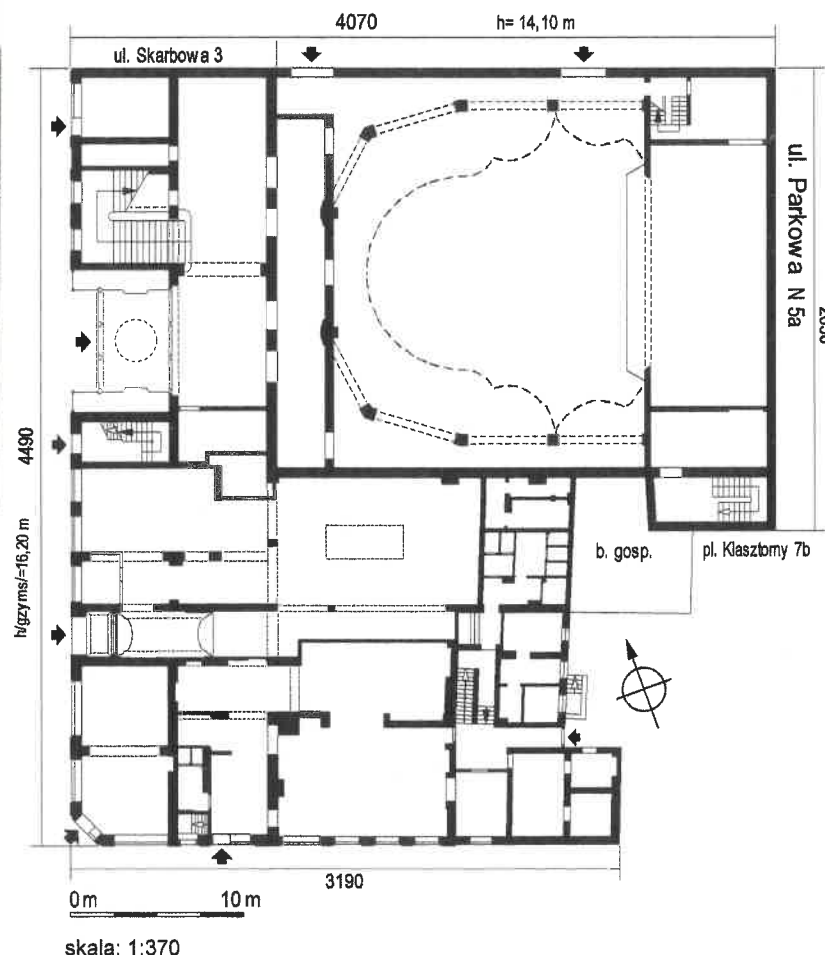
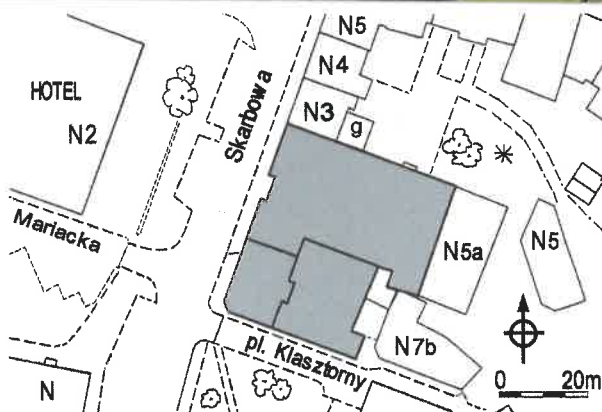
1896-97 r.; po 1905, 1918, l. 1926-30 r., po 1945 r.

4. Adres

ul. Skarbowa 1, Pl. Klasztorny 6
59-220 Legnica

nr ewidencyjny działki: 57/1, 57/2, 57/3
nr księgi wieczystej:

11. Materiały graficzne

5. Przynależność administracyjna

województwo dolnośląskie
powiat legnicki
gmina Legnica

6. Współrzędne geograficzne

N: 51°21'09.72" E: 16°16'63.38"

7. Poprzednie nazwy miejscowości

Liegnitz

8. Właściciel i jego adres

gmina Legnica – UM Legnica
ul. Nowodworska 1, 59-220 Legnica

9. Użytkownik i jego adres

jw.; użytkowany w niewielkiej części, od strony pd. – przyziemie usługowe

10. Formy ochrony

mpzp obszaru staromiejskiego centrum Legnicy: uchwała Rady Miejskiej Legnicy nr XLII/440/06 z dn. 30.01.2006.

Leg/240

Spis zdawco-odbiorcy nr 132/4

Ulica Skarbowa (*Klosterstraße*), pierwotnie mały zaułek Pl. Klasztornego, zamknięty murami miejskimi, została wytyczona po likwidacji obwarowań w 1884 r., jako łącznik placu z dworcem kolejowym. W latach 1896-1897 ślusarz artystyczny Louis Winter, na parceli nr 1 postawił teatr muzyczny Conzerthaus. Teatr typu *varieté* zainaugurował występy 25 września 1897. W swoim repertuarze miał koncerty muzyki rozrywkowej, piosenki, tańce, monologi oraz popisy akrobatyczne. Po 1905 r., po połączeniu budynku z zabudową sąsiedniej parceli nr 2 i znaczącej przebudowie, obiekt stał się dużym kompleksem rozrywkowym, który otrzymał nazwę Central-Theater. Dyrektorami instytucji na przeł. XIX i XX w. byli: Paul Bergmann i Frank Mehnerr, ok. 1912 r. – Otto Kreimeyer, potem Carl Harmuth (1915). Po nim nastał Richard Elsmann. W latach 30. XX w. teatrem zarządzała założona przez Elsmanna spółka *Elsmann und Tirpitz*. W 1918 r. Richard Elsmann zlecił firmie *Heider und Günther* kompleksową renowację i modernizację teatru, dzięki której obiekt zyskał bogaty wystrój wewnętrzny i został wyposażony w nowoczesne rozwiązania techniczne. Powstał duży wielofunkcyjny obiekt w typie centrum rozrywkowego, z kinoteatrem (pierwotnie 500, potem 1100 miejsc), salą kabaretową, restauracją, salonem, kawiarnią itp. W jego skład wchodziły dwa główne budynki frontowe z przyziemiem usługowo-gastronomicznym i lokalami wyższych kondygnacji przeznaczonymi na cele administracyjne i mieszkalne oraz stopniowo zabudowywane kolejnymi przybudówkami zaplecze (sala widowiskowa, sala konsumpcyjna restauracji, zaplecze kuchenne, gospodarcze i magazynowe). Początkowo, eklektyczne budynki frontowe, uzyskały w l. 1926-30 ujednolicone elewacje prezentujące formy secesyjne z elementami eklektyzmu i modernizmu. W trakcie prac wyrównano linię zabudowy od strony ul. Skarbowej i ujednolicono wystrój zewnętrzny, zastosowano wspólną artykulację i detal. Po wojnie obiekt przejęty przez państwo polskie – 5 maja 1945 odbyła się w nim pierwsza po II wojnie światowej na Dolnym Śląsku projekcja filmowa, o czym informuje tablica pamiątkowa umieszczona na elewacji. Część teatralno-kinowa zachowała przedwojenne funkcje – do 2009 r. funkcjonowało tu kino, na początku o nazwie *Polonia*, później *Ognisko*. W 1951 Miejska Rada Narodowa przekazała gmach w użytkowanie Legnickim Zakładom Gastronomicznym. Po komunalizacji w l. 90.XX w. obiekt przejęło miasto, które toczyło wieloletni spór o jego część z PSS Społem. Spór został rozstrzygnięty na korzyść miasta dopiero w 2016 r.

Zabudowa nie przetrwała do dzisiejszych czasów w niezmienionym stanie – brak części skrzydła pd., wychodzącego na plac Klasztorny oraz przekształcona zabudowa zaplecza.

SYTUACJA. Legnica – miasto, siedziba władz gminnych, władz powiatu grodzkiego i ziemskiego, a także diecezji kościoła rzymskokatolickiego, przedwojenna siedziba rejencji. Miasto leży w widłach rzek Kaczawy i Czarnej Wody, na pograniczu Pogórza Sudeckiego i Niziny Śląskiej, przy skrzyżowaniu europejskich historycznych szlaków komunikacyjnych. Opisany obiekt znajduje się w obrębie dawnych murów miejskich, na pn.-wsch. krańcu starego miasta średniowiecznego i stanowi bezplanowy kompleks budynków wypełniających pn.-wsch. narożnik skrzyżowania ul. Skarbowej i placu Klasztornego, który sąsiaduje od pd.-wsch. z gmachem dawnego gimnazjum miejskiego, pierwotnie klasztoru benedyktynek, obecnie I LO w Legnicy.

MATERIAŁ. KONSTRUKCJA. TECHNIKA. Chaotyczny

Ściany. *Ściany zewnętrzne* wszystkich części obiektu murowane z cegły pełnej, obustronnie tynkowane (niewielkie fragmenty uzupełnione cegłą dziurawką – wykusz, frag. gzymsu podokiennego 4 kond.). Elewacje frontowe ozdobione bogatym detalem architektonicznym – murowanym tynkowanym oraz wyrobionym w tynku i narzucie – podziały ramowe, pilastrowe, gzymsy, zworniki, wsporniki, kanelowanie trzonów i głowice pilastrów, płyciny, dekoracja ornamentalna płycin, maski antyczne, ozdobne wazy; w elewacjach tylnych budynków frontowych detal znacznieubożony, ograniczony do profilowanych gzymsów i profilowanych obramień okiennych, elewacje przybudówek gładkie, pozbawione detalu. *Ściany wewnętrzne* w zachowanych w oryginalnej formie wnętrzach murowane z cegły pełnej, tynkowane; konstrukcja ścian poddasza użytkowego oparta na elementach więźby dachowej – drewniana, szkieletowa, z wypełnieniem z desek, ściany otynkowane; w przybudówkach i w partii przyziemia usługowego, które znacząco przebudowane i zmodernizowane, o wtórnych podziałach wewnątrz, część ścian wewnętrznych działowych wymurowanych z cegły dziurawki, część ścian z odsłoniętym ceglanym wątkiem murów (pub), w części pomieszczeń podziały przeprowadzone za pomocą ścianek gipsowo-kartonowych w lekkiej konstrukcji (sklep, biuro nieruchomości). Ściany pomieszczeń sanitarnych oraz pomieszczeń kuchennych i zaplecza gospodarczego z okładziną z wspólnych płytek glazurowanych; ściany klatki schodowej osłonięte do wysokości ok. 130 cm oryginalną płycinową boazerią drewnianą; w westybulu i na widowni boazeria z listew, częściowo oryginalna, w partii przejść i otworów drzwiowych osłaniająca ściany na całej wysokości; w dawnych pomieszczeniach biurowych Społem na piętrze współczesna boazeria z listew zmiennej wysokości.

Sklepienia i stropy. Piwnice nakryte ceramicznymi, w większości stropami odcinkowymi na belkach stalowych i stropami Kleina, a także szeroko rozpostartymi sklepieniami odcinkowymi na łukach oporowych. Pomieszczenia kondygnacji naziemnych powyżej przyziemia nakryte stropami drewnianymi belkowymi z tynkowanymi podsufitkami; w przyziemiu zróżnicowane formy przekryć wewnątrz: w części pomieszczeń zaplecza (d. restauracja) stropy masywne betonowe, część restauracyjna po licznych modernizacjach, ze stropami betonowymi i ceramicznymi Kleina, w większości pomieszczeń zasłoniętymi przez nowoczesne stropy podwieszane; nad dawnym wejściem do restauracji (ob. sklep odzieżowy *second hand*) przetrwało sklepienie (pozorne?) o fantazyjnym w przekroju łuku falistym; w stropie nad salą konsumpcyjną zachowane (choć w zmienionej formie) świetliki doświetlające wnętrze, które pozbawione otworów okiennych. Nad salą teatralno-kinową strop drewniany na wysokiej fasacie wsparty przez duże filarowe arkady zamknięte ob. łukami półkolistymi i koszowymi, pierwotnie falistymi, podwieszony do stalowej kratownicy wspierającej także więźbę dachową; arkady są jednocześnie głównym elementem konstrukcji nośnej

1. Miejscowość	LEGNICA	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres	6. Zawartość wkładki
2. Gmina	Legnica	CONZERTHAUS, później CENTRALTHEATER „BAVARIA LICHTSPIELHAUS” Z KAWIARNIĄ I RESTAURACJĄ; po wojnie: KINO „OGNIKO” I BUD. BIUROWO-HANDLOWO-USŁUGOWY	cd. opisu
3. Powiat	Legnica		
4. Województwo	dolnośląskie		

balkonów widowni; faseta stropu oddzielona od plafonu stiukową profilowaną ramą o falistej linii, na plafonie okrągłe pełne rozety, pod którymi podwieszone nieoryginalne lampy.

Wieżba dachowa. Nad budynkami frontowymi od strony ulicy Skarbowej wysokie czterospadowe dachy (nad budynkiem narożnym – mansardowy) o konstrukcji drewnianej; wieżby dwukondygnacyjne – jętkowo-krokwiowe (budynek narożny i dolna kondygnacja bud. kinowego) oraz płatwiowo-kleszczowa (2-ga kondygnacja bud. kinowego); konstrukcje na ścianach stolcowych, wsparte zastrzałami i mieczowane w kierunku kalenicowym; elementy konstrukcyjne dolnych kondygnacji częściowo wykorzystane w konstrukcji ścian użytkowych poddaszy. Nad salą teatralno-kinową dach o mieszanej konstrukcji: drewniana wieżba na wysokich ściankach kolankowych, na których oparte końce krokwi ułożonych na płatwiach, całość podparta stalową kratownicową konstrukcją stropu sali. Nad pozostałymi budynkami i przybudówkami stropodachy o konstrukcji żelbetowej.

Pokrycie dachowe. Dachy budynków frontowych kryte ceramicznie dachówką karpiówką podwójnie w koronkę; pokrycie mocno zużyte, ze śladami wtórnych prowizorycznych napraw i uzupełnień; płaskie dachy budynków zaplecza i przybudówek kryte papą na lepiku.

Posadzki i podłogi mocno zróżnicowane, w przeważającej większości nieoryginalne; piwnice ze zniszczonymi posadzkami z surowej wylewki cementowej; w pomieszczeniach zaplecza gospodarczego i magazynowego dawnej części restauracyjnej posadzki z wylewki cementowej, czasami ze zniszczonymi współczesnymi wykładzinami z tworzyw sztucznych. *Część teatralno-kinowa* – w westybulu oryginalna posadzka z dwubarwnego lastriko (ciemno- i jasnoszarego), wylewka cementowa głównej części widowni pokryta wykładziną, na balkonach podłogi drewniane – parkiet układany „w jodełkę”, w większości pomieszczeń technicznych za sceną podłogi drewniane deskowe, natomiast w orkiestronie surowa wylewka cementowa; sanitariaty ze współczesnymi posadzkami z płytek gresowych. Przyziemie usługowe dawnej części restauracyjnej w pomieszczeniach zaplecza z posadzkami z wylewki cementowej, w pomieszczeniach frontowych posadzka betonowa wykończona współczesnymi płytkami gresowymi (sklep) oraz współczesna drewniana podłoga deskowa (pub). Na wyższych kondygnacjach budynków frontowych, w pomieszczeniach administracyjnych i mieszkalnych wtórne, zróżnicowane podłogi i posadzki: betonowe, drewniane deskowe, z płyt drewnopochodnych z różnymi wykładzinami.

Schody wewnętrzne. Na balkony części teatralno-kinowej prowadzi reprezentacyjna klatka schodowa dostępna z westybulu – schody dwubiegowe powrotne ze

spocznikiem, drewniane o stopniach osłoniętych wykładziną, z noskami zabezpieczonymi okuciami, biegi schodowe ograniczone częściowo ażurową balustradą z masywnymi postekspresjonistycznymi słupkami w układzie alternacyjnym, na przemian o gładkiej i falistej powierzchni. Główna klatka schodowa zlokalizowana między częścią teatralno-kinową i dawną częścią restauracyjną, umożliwia komunikację między wszystkimi kondygnacjami; konstrukcja stalowa, klatka dwubiegowa powrotna z podnóżkami drewnianymi i z ażurowymi przednóżkami z blachy stalowej; biegi schodowe zabezpieczone ażurową metalową balustradą z płaskowników i prętów graniastych i okrągłych. W trakcie podwórzowym drugiej kondygnacji dodatkowa klatka schodowa o analogicznej konstrukcji, prowadząca na wyższe kondygnacje i umożliwiająca komunikację z pomieszczeniami nad częścią restauracyjną; biegi schodowe ujęte drewnianą balustradą ze smukłych toczonych tralek. W przybudówce pd. sali widowiskowej klatka schodowa łącząca dwie kondygnacje zaplecza scenicznego z dwubiegowymi betonowymi schodami ze spocznikiem. Oprócz głównych ciągów komunikacji pionowej, w części teatralnej liczne krótkie biegi schodowe o zróżnicowanej konstrukcji (betonowe, drewniane) w pomieszczeniach technicznych za i pod sceną oraz kilkustopniowe przejścia na różne poziomy balkony, podobne schody niwelują różnice poziomów między przybudówkami i pomieszczeniami zaplecza restauracyjnego.

Otwory. *Otwory okienne.* Otwory okienne przyziemia w większej części w formie dużych prostokątnych witryn o zróżnicowanych wymiarach i proporcjach, w budynku pd. zachowały pierwotny układ a w budynku pn. – układ z czasów przebudowy w l. 1926–30; w otworach współczesne metalowe okna witrynowe; w przyziemiu części kinowej zachowana para mniejszych oryginalnych otworów okiennych o proporcjach kwadratów; otwory ujęte w arkadowe obramienia z pełnołukowymi zblendowanymi zamknięciami, w których dekoracja ornamentalna o motywie wazy z wydobywającą się z niej symetryczną wicią akantową; w otworach drewniane okna skrzynkowe ze ślemieniem przechodzącym; otwory zabezpieczone ozdobnymi kratami zewnętrznymi. W części parterowej elewacji pd., prócz dużej witryny, trzy osie otworów w kształcie prostokątów z pełnołukowymi zamknięciami, w nich współczesne drewniane okna zespolone. W wyższych kondygnacjach budynków frontowych otwory rozmieszczone gęstym rytmem, wzmocnionym podziałami ramowymi elewacji; układ otworów i dążenie do upodobnienia ich formy, miały służyć ujednoliceniu elewacji obu odrębnych budynków. Otwory prostokątne, z prostymi zamknięciami, w elewacji budynku narożnego smuklejsze, identyczne w obu kondygnacjach; otwory okienne w budynku teatralno-kinowym bardziej przysadziście, zróżnicowane w obu kondygnacjach, w drugiej kondygnacji o proporcji kwadratów; różnice w proporcjach

otworów widoczne również w czwartej kondygnacji, gdzie w budynku teatralno-kinowym zachowane oryginalne 2-skrzydłowe okna krosnowe dzielone szczeblinami krzyżowymi. Znaczną różnicę w wymiarach prezentują otwory poddaszy obu budynków, w obu wypadkach w kształcie prostokątów leżących; w mansardach budynku narożnego duże otwory, z krosnowymi oknami 3-skrzydłowe, w dachu budynku teatralno-kinowego drewniane lukarny z niewielkimi oknami dwuskrzydłowymi, także krosnowymi. W większości otworów stolarka wtórna – okna drewniane, skrzynkowe, dwuskrzydłowe, ze ślemieniem przechodzącym w krzyżu pozornym, w oknach drugiej kondygnacji budynku teatralno-kinowego dzielone szczeblinami pojedynczymi. Odmienią formą wyróżniają się otwory okienne narożnego wykusza – otwór pierwszej kondygnacji zamknięty pełnolukowo, z oryginalnym dwuskrzydłowym oknem, którego nadślemię dzielone szprosami w układzie promienistym; w górnej kondygnacji wykusza otwór większy, zamknięty prosto; boczne ściany wykusza przeprute wąskimi otworami, u dołu znacznie mniejszymi, w których okna jednoskrzydłowe. Częściowo oryginalne otwory okienne i okna, zachowane w elewacjach podwórzowych; wszystkie otwory z prostymi zamknięciami. Elewacja części restauracyjnej ze smukłymi otworami z prostymi zamknięciami; układ otworów częściowo przekształcony, różny w poszczególnych częściach elewacji; otwory w większości w profilowanych obramieniach tynkowych, część z nich zblendowana; smukłe, większe od pozostałych otwory oświetlają klatkę schodową; okna krosnowe dwuskrzydłowe, zamykane na jednoskrzydłowe zakrętki, ze ślemieniem przechodzącym w krzyżu rzeczywistym, dzielone w skrzydłach ozdobnym układem szprosów, wydzielających wąskie kwatěrki obrzeżne wypełnione szybkami z trawionym w szkło motywem wici roślinnej. Wtórne otwory kondygnacji poddaszowej pozaosiowe, mniejsze, pozbawione obramień, z oknami krosnowymi dwuskrzydłowymi z pojedynczymi szczeblinami. W budynku teatralno-kinowym wyższa kondygnacja z regularnym układem ujednoliconych otworów; nie zasłonięta przybudówką widowni para mniejszych otworów okiennych niższej kondygnacji umieszczona pozaosiowo. Parterowe przybudówki zaplecza przekształcone, częściowo pozbawione otworów okiennych; w dachu nad dawną salą konsumpcyjną restauracji dwa świetliki w miejscu oryginalnych, jednak o odmiennej od pierwotnej konstrukcji; w podpiwniczonej przybudówce zaplecza kuchennego cztery przekształcone współcześnie otwory okienne o proporcjach krępych prostokątów i małe okienko piwniczne kształcie prostokąta leżącego.

Otwory drzwiowe zewnętrzne. Każda z odrębnych funkcjonalnie części kompleksu ma swoje własne wejście; główne budynki dostępne od strony ulicy Skarbowej (Klosterstr.) – kinoteatr, restauracja i z placu Klasztornego (Marien Platz) – restauracja, kawiarnia. Najbardziej okazałe wejście wiodło do kinoteatru – duży otwór w formie prostokąta leżącego, ujęty podcieniem i osłonięty zadaszeniem z wysoką ścianką czołową, zapewniającą miejsce na reklamy odbywających się tu wydarzeń; otwór wypełnia troje dwuskrzydłowych drewnianych drzwi ramowo-płycinowych, których przeszklenie zastąpione współcześnie przez płyty OSB. Obok, od strony pd. otwór drzwiowy klatki schodowej – prostokątny, z prostym zamknięciem, wypełnia

przestrzeń między parą przysadzistych pilastrów, wieńczy go rodzaj supraporty – półkolista płytka nisza, wypełniona ornamentalnym motywem roślinnym w postaci symetrycznej wici roślinnej wydobywającej się z niskiego wazonu; w otworze drewniane współczesne dwuskrzydłowe drzwi ramowo-płycinowe. W 3-ciej od pd. osi elewacji dawne wejście do restauracji (ob. sklep *second hand*), dziś całkowicie przekształcone – prostokątny otwór zajmuje całą przestrzeń między pilastrami artykułującymi ścianę, współcześnie wstawiono weń metalowe dwuskrzydłowe przeszklone drzwi z wysokim nadświetłem, pierwotnie znajdowały się tu drewniane drzwi obrotowe w drewnianych ościeżynach, nad którymi zamontowane wyładowane trójboczne zadaszenie z nazwą lokalu. Zachowana forma otworu wejściowego do drugiego lokalu gastronomicznego, umieszczonego w ściętym narożniku budynku; kształt smukłego prostokąta z prostym zamknięciem, pierwotnie z dwuskrzydłowymi drewnianymi drzwiami ramowo-płycinowymi, o przeszklonych górnych płycinach, obecnie – z jednoskrzydłowymi drzwiami w przeszklonym drewnianym przepierzeniu; takie samo przepierzenie z jednoskrzydłowymi drzwiami wypełnia identyczny otwór wejściowy do dzisiejszego pubu w elewacji pd. W elewacjach podwórzowych nieregularny układ zróżnicowanych otworów drzwiowych zewnętrznych, prowadzących do kolejnych przybudówek; na elewacji zaplecza gospodarczego restauracji dwa prostokątne, typowe otwory, z których jeden prowadzi na poziom niewielkiej piwnicy, drzwi współczesne, jednoskrzydłowe, obite blachą; w przybudówce obok, kolejne dwa otwory: duży, bramny w kształcie prostokąta leżącego, z metalowymi wrotami, w których wycięty dodatkowy, mały, wąski otwór drzwiowy, z drzwiami jednoskrzydłowymi oraz typowy, w którym także jednoskrzydłowe drzwi metalowe. Sala widowiskowa z bocznym wyjściem w części wsch. elewacji pn. – duży zadaszony otwór w kształcie prostokąta leżącego z trzema parami współczesnych drzwi. W przybudówce zach. elewacji pn. od strony zach. para typowych otworów z typowymi drzwiami jednoskrzydłowymi.

Otwory drzwiowe wewnętrzne. W przyziemiu usługowym obiektu otwory drzwiowe wewnętrzne przekształcone o zmienionym układzie i formie – prostokątne, z prostymi zamknięciami, o zróżnicowanych wymiarach i proporcjach, w postaci przejść pozbawionych stolarki lub z współczesnymi drzwiami o zróżnicowanej konstrukcji; otwór drzwiowy sklepu, stanowiący pierwotnie wejście do restauracji, z zachowanym oryginalnym profilowanym obramieniem, wyłamanym trójkątnie na osi środkowej, tworzącym mały trójkątny szczyk wypełniony kanelowaniem. Przybudówki zaplecza gastronomicznego z współczesnymi otworami drzwiowymi i zróżnicowaną współczesną stolarką; otwory typowe, drzwi jednoskrzydłowe o zróżnicowanej konstrukcji. Powyżej przyziemia zachowany układ otworów

1. Miejscowość	LEGNICA	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	Legnica	CONZERTHAUS, później CENTRALTHEATER „BAVARIA LICHTSPIELHAUS” Z KAWIARNIĄ I RESTAURACJĄ; po wojnie: KINO „OGNIKO” I BUD. BIUROWO-HANDLOWO-USŁUGOWY	cd. opisu;
3. Powiat	Legnica		
4. Województwo	dolnośląskie		

drzwiowych, większość z nich zachowała również oryginalną formę i stolarkę; wszystkie otwory z prostymi zamknięciami, prostokątne, o zróżnicowanych wymiarach i proporcjach uzależnionych od funkcji i rangi pomieszczeń; drzwi drewniane, ramowo-płycinowe, w ramowo-płycinowych ościeżynach, o płycinach pełnych i przeszklonych, jedno- i dwuskrzydłowe; drzwi oddzielające pomieszczeniami między korytarzami i pomieszczeniami obu traktów jednoskrzydłowe o pełnych płycinach, wyjątek stanowią duże przejścia na klatkę schodową, w których drewniane przeszklone przepierzenia z dwuskrzydłowymi drzwiami; górne płyciny skrzydeł z częściowo zachowanym oryginalnym oszkleniem – szyby pokryte trawionym wzorem roślinnym; część pomieszczeń traktu frontowego w układzie amfiladowym, z większymi otworami drzwiowymi, w których drzwi dwuskrzydłowe. W części budynku zaadaptowanej na biura Społem, otwory drzwiowe przekształcone, przemurowane, w typowych wymiarach, z typowymi współczesnymi jednoskrzydłowymi drzwiami płytowymi. W części teatralno-kinowej zachowana częściowo stolarka z l. 30.XX w. Między zewnętrznym otworem drzwiowym a westybulem przedsionek, w którym troje 2-skrzydłowych drzwi wahadłowych, ujętych we wspólne dekoracyjne odrzwia wypełniające szeroki otwór w formie prostokąta leżącego; profilowane nadproże drzwiowe, wspólne dla wszystkich drzwi, wsparte na słupkach stylizowanych na smukłe pilastry zwieńczone głowicami w typie jońskim; skrzydła drzwiowe przeszklone, w dolnej części oszklenie zabezpieczone drewnianymi listewkami; w westybulu kilka prostokątnych przejść do korytarza; otwory, podobnie jak ściana, do wysokości nadproży opierzone boazerią z listew; troje drzwi prowadzi z korytarza na widownię, otwory w formie przysadzistych prostokątów z dwuskrzydłowymi drzwiami o pełnych skrzydłach; wejście z górnego korytarza na balkon umożliwiającą identyczne, symetrycznie rozmieszczone prostokątne otwory drzwiowe, w których oryginalne jednoskrzydłowe drzwi ramowo-płycinowe ze skrzydłami i odrzwiami na rzucie łuku odcinkowego; otwory drzwiowe zaplecza scenicznego i pomieszczeń technicznych zróżnicowane, na ogół typowe, z jedno- i dwuskrzydłowymi drzwiami płytowymi lub ramowo-płycinowymi; otwory drzwiowe współczesnych sanitariatów typowe, pozbawione stolarki.

RZUT. Obiekt stanowi kompleks połączonych ze sobą w różnym czasie budynków i przybudówek. Każdy z elementów kompleksu prezentuje odrębny rzut, który ulegał zmianom wraz z przekształceniami funkcjonalnymi i z dobudową kolejnych części kompleksu. Pierwotnymi elementami są dwa budynki: budynek teatralno-kinowy (Conzerthaus), założony na rzucie prostokąta wydłużonego w osi pn.-pd. i budynek narożny, na rzucie litery L, gdzie pierwotnie mieściła się restauracja i kawiarnia. Po połączeniu obu budynków w koń. XIX w., rozbudowano ich zaplecze

tworząc duży kompleks rozrywkowo-gastronomiczny, zajmujący obszar narożnika ulicy i placu, zbliżony kształtem do prostokąta, dziś – z niewielkim wcięciem od pd.-wsch. Poszczególne jego elementy zachowały jednak odrębność rzutów i brył. Pierwszym dobudowanym elementem była sala widowiskowa, dostawiona pod kątem prostym do wsch. elewacji budynku pn. Obecnie prezentuje ona formę z lat przebudowy 1926-30 – kształt prostokąta o krępych proporcjach, z wydzieloną częścią sceny i jej zaplecza i widownią z balkonami, których przedpiersia o fantazyjnym zarysie linii falistej. Kolejne mniejsze przybudówki to: sala konsumpcyjna restauracji w kształcie prostokąta o osi podłużnej wsch.-zach., wbudowana w narożnik między salą widowiskową i budynkiem pd. oraz wielokrotnie przekształcana kuchnia z zapleczem kuchennym i magazynowym.

BRYŁA. Obiekt wznoszony etapami, tworzy kompleks składający się z odrębnych brył o indywidualnej konstrukcji, technologii wykonania i charakterze, łączonych ze sobą sukcesywnie w celu uzyskania spójnego funkcjonalnie obiektu przeznaczonego do celów rekreacyjno-gastronomiczno-rozrywkowych. Wyeksponowana część frontowa jest budowlą ciągnącą się wzdłuż zwartej zabudowy ulicy i obejmującą narożnik ulicy i placu. Składa się z dwóch budynków, które ujednolicono w wystroju i artykulacji, nakryte są jednak odrębnymi dachami. Budynki czterokondygnacyjne, w części podpiwniczone, pd. nakryty czterospadowym dachem mansardowym, pn. – dachem czterospadowym; połącze dachowe rozczłonkowane w budynku pd. trzema dużymi prostokątnymi mansardami z trzyskrzydłowymi oknami, które nakryte własnymi daszkami pulpitowymi, w budynku pn. – siedmioma drewnianymi lukarnami z własnymi daszkami dwuspadowymi. Od frontu budynek pn. rozczłonkowany 3-osiowym podcieniem wejścia głównego, osłoniętym wielopołaciowym daszkiem z wysoką ścianką od frontu. Narożny budynek pd. ze ściętym narożnikiem, na którym dwukondygnacyjny jednoosiowy wykusz nakryty płaskim dachem, pierwotnie zwieńczony balkonem (nie zachowanym); od strony placu, w 3-ciej i 4-tej kondygnacji prostokątne balkony, obejmujące dwie skrajne osie budynku a w połąci dachowej mansarda analogiczna do frontowych. Od strony podwórza budynek podwyższony w czterech osiach pn. o kondygnację poddasza i rozczłonkowany prostokątnym ryzalitem klatki schodowej, sięgającym gzymsu wieńczącego tej kondygnacji. Na zapleczu budynków frontowych liczne przybudówki różnych gabarytów. Budynek pn. został powiększony o dwukondygnacyjny, duży, rozłożysty budynek sali widowiskowej, dostawiony na całej długości elewacji wsch. budynku frontowego. Nakrywa go dach jednopołaciowy o bardzo małym kącie nachylenia połąci i rozczłonkują dwie wtórne małe przybudówki: pn.-zach i pd.-wsch. Pd.-wsch. skrzydło budynku pd. (ob. pub),

jednokondygnacyjne, nakryte płaskim dachem, zwieńczone prostokątnym tarasem, zachowanym częściowo, ogrodzonym czworokątnymi murowanymi słupkami, między którymi pozostałości pełnych drewnianych balustrad. Skrzydło przedłużone o nieznacznie niższą przybudówkę nakrytą dachem pulpitowym o małym kącie nachylenia połączy ku pn., której oryginalna część wsch. zachowała na elewacji fragment profilowanego gzymsu. Przestrzeń między skrzydłem pd. z przybudówką i budynkiem sali widowiskowej wypełniają kolejne przybudówki jednokondygnacyjne, nakryte dachami pulpitowymi o bardzo małym kącie nachylenia połączy. W głębi widoczna najstarsza z nich, przybudówka dawnej sali konsumpcyjnej, która wyróżniona parą trójkątnych świetlików dachowych. Towarzyszą jej nowe przybudówki zaplecza kuchennego, z których wsch. częściowo podpiwniczona.

ELEWACJE. Elewacje wszystkich budowli kompleksu otynkowane, mocno zróżnicowane; elewacje budynków frontowych z bogatym wystrojem secesyjno-eklektycznym z elementami modernizmu; zastosowany detal architektoniczny i artykulacja miała służyć ujednoliceniu elewacji obu budynków, co jednak nie zniwelowało całkowicie widocznych do dziś różnic; w elewacjach podwórzowych tych budynków detal architektoniczny zastosowany w ograniczonym stopniu. Elewacje pozostałych części obiektu pozbawione dbałości o walory estetyczne, ich podziały podporządkowane dominującej zasadzie funkcjonalności.

Elewacje frontowe, zach. – elewacje obu budynków ujednolicone w czasie przebudowy 1926-30; 4-kondygnacyjne, 10- i 6-osiowa ze ściętym jednoosiowym narożnikiem; przyziemie usługowe wydzielone gzymsem poprzedzonym ząbkowaniem i ozdobionym kanelowaniem, artykułowane kanelowanymi pilastrami doryckimi: pojedynczymi i parami pilastrów w nieregularnym układzie, który nie znajduje kontynuacji w wyższych kondygnacjach; pilastry o trzonach różnej szerokości. W części środkowej budynku pn. okazałe wejście do części teatralno-kinowej – w szerokim podcieniu, zwieńczone wielopołaciowym niskim daszkiem z wysoką ścianką frontową; po obu stronach wejścia zachowane oryginalne mniejsze otwory: dwa okienne od pn. i jeden drzwiowy pd. (klatka schodowa), wszystkie zwieńczone pełnołukowymi niszami, które wypełnione ornamentem roślinnym wyrabianym w tynku – motyw symetrycznej wici akantowej wydobywającej się z wazonu; na pd. od drzwi klatki schodowej duże otwory współczesnych witryn i wejść do lokali handlowo-usługowych; brak rozgraniczenia obu budynków w partii przyziemia, granica ujawnia się dopiero w wyższych kondygnacjach, a szczególnie w partii dachów. Dwie wyższe kondygnacje obu elewacji ujęte w podziały ramowe, rozczłonkowane regularnym rytmem otworów okiennych; granica między budynkami zaakcentowana parą lizen; elewacja pn. z wyodrębnioną 3-osiową częścią środkową, wznoszącą się nad otworem wejściowym; podziały lizenowe zastąpiły tu pilastry jońskie o kanelowanych trzonach; pomiędzy otworami okiennymi 2-giej i 3-ciej kondygnacji płyciny, w których centralne płasko-rzeźby antycznych masek teatralnych, symbolizujących gatunki dramatyczne: komedie, tragedie i dramaty; otwory okienne elewacji pn. zróżnicowane w kondygnacjach: w drugiej – mniejsze, o proporcjach kwadratu, w trzeciej – w formie prostokątów stoją-

cych, z wolutowymi zwornikami; w elewacji budynku pd. otwory okienne ujednolicone w kondygnacjach, smukłe, prostokątne; artykulacja elewacji pd. z nieregularnościami w postaci zmiennej szerokości lizen – trzy asymetrycznie rozmieszczone, podwójnej szerokości lizeny wypełnione oprofilowanymi płycinami o wciętych narożnikach; skrajna oś pd. elewacji pozbawiona otworów; na narożniku budynku dwukondygnacyjny wykusz, z pełnołukowo zamkniętym oknem w dolnej kondygnacji, ujętym w kanelowane narożniki wykusza o formie filarów; górne okno większe, z prostym zamknięciem; między oknami dekoracyjny motyw ornamentalny – waza z wicią liściastą. Obie elewacje z gzymsami oddzielającymi czwartą kondygnację: gzyms elewacji pn. poprzedza ząbkowanie, nad nim wznosi się kondygnacja dobudowana w trakcie XX-wiecznej przebudowy obiektu; 3-osiowa część środkowa lekko zagłębiona, w postaci odcinkowej loggii, wyróżniona czterema ozdobnymi wazonami wznoszącymi się nad pilastrami jońskimi dolnych kondygnacji; gzyms elewacji pd. oprofilowany ćwierćwałkiem; w obu elewacjach ściany ostatnich kondygnacji gładkie, pozbawione podziałów poza otworami okiennymi, rozmieszczonymi w osiach.

Elewacja pd. – 3-częściowa. *W części zach. (narożny budynek pd.)* elewacja czterokondygnacyjna, czteroosiowa, o podziałach analogicznych jak w elewacji zach.; w przyziemiu artykulacja pilastrowa, między pilastrami współczesne witryny; w dwóch wyższych kondygnacjach podziały ramowe, trzy lizeny wypełnione oprofilowanymi płycinami; ujednolicone otwory okienne w układzie parzystym, rozdzielone parą lizen; w dwóch osiach wsch. prostokątne balkony z pełnymi balustradami, obejmujące dwie osie w kondygnacji 3-ciej i 4-tej (pierwotnie balkony od II kondygnacji, balustrady metalowe, ażurowe ozdobne); przyziemie oddzielone profilowanym ozdobnym gzymsem z ząbkowaniem i kanelowaniem; czwarta kondygnacja oddzielona profilowanym gzymsem podokiennym. *W części środkowej* elewacja jednokondygnacyjna, czteroosiowa, z zachowanymi regularnymi podziałami pilastrowymi wydzielającymi osie okienne, które w regularnym układzie; pierwszy otwór w formie dużej witryny, kolejne otwory mniejsze, ujednolicone, z pełnołukowymi zamknięciami; elewacja zwieńczona gzymsem stanowiącym kontynuację gzymsu zach. części elewacji; na dachu przybudówki pozostałości tarasu – wysokie czworokątne filary w linii dolnych pilastrów, między nimi pozostałości niskiej pełnej balustrady z desek. *Wsch. część elewacji* należy do wtórnej przybudówki gospodarczej, która nieznacznie niższa, jednoosiowa – z prostokątnym wtórnym otworem okiennym, w pozostałej części ślepa, rozczłonkowana tylko profilowanym gzymsem.

Elewacje wsch. budynków frontowych – elewacje w dolnych partiach obudowane niższymi przybudówkami, widoczne we fragmentach.

1. Miejscowość	LEGNICA	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	Legnica	CONZERTHAUS, później CENTRALTHEATER „BAVARIA LICHTSPIELHAUS” Z KAWIARNIĄ I RESTAURACJĄ; po wojnie: KINO „OGNIKO” I BUD. BIUROWO-HANDLOWO-USŁUGOWY	cd. opisu; spis mat. ilustracyjnego; zdjęcia
3. Powiat	Legnica		
4. Województwo	dolnośląskie		

Elewacja budynku pd. rozczłonkowana prostokątnym ryzalitem klatki schodowej wchodzącym w przestrzeń dachu, o wysokości równej wysokości nadbudowanej kondygnacji; elewacja powyżej przybudówek 3-kondygnacyjna, w czterech osiach pn. wtórnie podwyższona o dodatkową kondygnację, w dwóch dolnych kondygnacjach 5-osiowa, w kondygnacjach górnych 4-osiowa, o nieregularnym układzie osi; forma i układ otworów częściowo przekształcone; otwory prostokątne, częściowo w tynkowych profilowanych obramieniach; niektóre otwory zblendowane; otwory klatki schodowej większe, smuklejsze. *Elewacja budynku pn.* w większej części zasłonięta przez duży budynek sali widowiskowej, w dwóch pd. osiach 3-kondygnacyjna, w pozostałej części widoczna tylko w partii czwartej kondygnacji, 4-osiowa, gładka, poza otworami pozbawiona podziałów.

Elewacje przybudówek wsch. – elewacja przybudówki pd.-wsch. ślepa, rozczłonkowana tylko profilowanym, masywnym gzymsem, przerwany przy narożniku pd. *Elewacja zaplecza restauracji* dwukondygnacyjna, 4-osiowa, z regularnym układem ujednoliconych otworów okiennych pod gzymsem wieńczącym; w osi pd. przyziemia otwór drzwiowy, w drugiej osi od pd., usytuowany częściowo pod poziomem gruntu otwór wejścia do piwnicy, obok którego małe okienko piwniczne. *Elewacje sali widowiskowej* – duża przybudówka sali widowiskowej od wsch. połączona z sąsiednim budynkiem, elewacje pd. i pn. gładkie, pozbawione elementów podziału ścian i prawie całkowicie pozbawione otworów; w elewacji pd. pojedynczy niewielki, asymetrycznie umieszczony otwór okienny w kształcie prostokąta leżącego; elewacja pn. rozczłonkowana niższą przybudówką zach. z dwójgiem drzwi w elewacji wsch. i czterema ujednoliconymi oknami w górnej części elewacji pn.

WNĘTRZE. Kompleks kilku budynków i przybudówek, wznoszonych w różnym czasie, przebudowywanych i przekształcanych na przestrzeni lat wraz ze zmieniającymi się funkcjami. Budynek frontowy pn. wraz z dobudowaną od wsch. salą w widowiskową z zapleczem technicznym, mieścił pierwotnie teatr warieté i salę kabaretową, później kinoteatr, wreszcie kino, na wyższych kondygnacjach budynku frontowego znajdowały się pomieszczenia administracyjne i mieszkalne. Widownia i scena ulokowane zostały na zapleczu budynku frontowego – duża prostokątna sala widowni obudowana była po bokach dwiema kondygnacjami balkonów wspartych na kolumnach. Obecny budynek kina mieści w części frontowej przedsionek i westybul z reprezentacyjnymi schodami prowadzącymi na balkony widowni. W części podwórzowej przybudówka sali kinowej z balkonami o skomplikowanej falistej linii przedpiersi, wspartymi na arkadach; zarysy linii balkonów składają się z odcinków zakreślonych na planie wycinków koła. Wnętrza ponad przyziemiem budynku pn. z podziałem na

dwa trakty, rozdzielone środkowym korytarzem, przeznaczone na lokale administracyjne i mieszkalne. Budynek pd. z użytkowym przyziemem, pierwotnie mieścił reprezentacyjne wejście i pomieszczenia towarzyszące restauracji (m.in. salon). Obecnie oryginalny układ wnętrza restauracji całkowicie zatarty – pomieszczenia restauracyjne przebudowane, zmodernizowane, rozdzielone między kilka lokali usługowo-handlowych. Sala konsumpcyjna restauracji mieściła się w przybudówce wsch., która do dziś zachowała parę świetlików dachowych oświetlających jej wnętrze. Górne kondygnacje budynku pd. pełniły zapewne również rolę pomieszczeń administracyjnych i lokali mieszkalnych. Komunikację pionową między kondygnacjami obu połączonych budynków zapewniały dwie klatki schodowe: główna, dostępna bezpośrednio z ulicy, ze schodami biegnącymi przez wszystkie kondygnacje i dodatkowa – w trakcie podwórzowym, mająca swój początek w drugiej kondygnacji. Liczne dodatkowe, zróżnicowane konstrukcyjnie schody w różnych miejscach kompleksu, niezbędne ze względów technicznych na zapleczu scenicznym oraz w przybudówkach wsch., niwelujące różne poziomów między pomieszczeniami poszczególnych elementów kompleksu.

WYPOSAŻENIE. Na balkonach widowni zachowane fotele z lat 30.XX w. a na zapleczu scenicznym niektóre drobne elementy wyposażenia technicznego, np. zębaki mechanizmu kurtynowego. Pozostałe oryginalne elementy stanowią pozostałości wystroju zewnętrznego i wewnętrznego. Budynki frontowe zachowały wystrój elewacji z lat przebudowy (l. 20-30.XX w.). We wnętrzach zachowany częściowo wystrój z przeł. XIX i XX w. (klatki schodowe), w dużym stopniu stolarka drzwiowa wewnętrzna, pochodząca zarówno z XIX/XX, jak i z l. 20-30.XX w. W części teatralno-kinowej zachowany wystrój przedsionka i częściowo, sali widowiskowej – konstrukcja balkonów, jednak z uproszczonym wykresem łuków arkad, konstrukcja stropu z zachowanymi uproszczonymi podziałami plafonu.

INSTALACJE. Budowla wyposażona w instalacje: elektryczną jedno- i trójfazową, wod.-kan., gazową, c.o. Instalacje obecnie niezdatne do użytku.

Spis zdawczy - odbiorczy nr 132/4

Leg/240

Ewa Szwed
Opracowanie załącznika: (data i podpis): PDZ ALMA 05.05.2023

SPIS ILUSTRACJI

1. Zespół budynków Skarbowa 1, Pl. Klasztorny 6 – widok od pd.-zach.
2. Elewacja zach. budynku teatralno-kinowego, Skarbowa 1.
3. Elewacja zach. budynku d. restauracji, Pl. Klasztorny 6.
4. Elewacja pd. budynku restauracji.
5. Elewacja pd. kompleksu.
6. Część środkowa elewacji pd. (ob. pub).
7. Widok kompleksu od strony pd.-wsch.
8. Widok na przybudówki wsch.
9. Westybul dawnej restauracji.
10. Dekoracja części środkowej elewacji zach bud. teatralno-kinowego.
11. Ozdobne wazy w 4-tej kondygnacji elewacji zach bud. teatralno-kinowego.
12. Wejście główne bud. teatralno-kinowego.
13. Otwór okienny przyziemia z dekoracją ornamentalną w nadprożu.
14. Schody na balkony widowni.
15. Westybul kinoteatru.
16. Wnętrze sali widowiskowej – scena.
17. Wnętrze sali widowiskowej – widownia i balkony.
18. Drzwi prowadzące na balkony widowni.
19. Główna klatka schodowa.
20. Drzwi bocznej klatki schodowej, z pozostałościami oryginalnego oszklenia.
21. Okno bocznej klatki schodowej z dekoracyjnym oszkleniem płytek obrzeżnych.
22. Dawne wejście do restauracji.
23. Współczesne wnętrze pubu.
24. Jedno z pomieszczeń piwnicznych.
25. Wieżba dachowa nad salą widowiskową.
26. Elewacja zach. Concerthausu ok. 1898 – widokówka arch. [źr. www.polska.org.pl].
27. Kompleks Concerthausu i Centralteatru, ok. 1905 – widokówka arch [źr. www.polska.org.pl].
28. Widownia i scena teatralna – widokówka arch. 1913 [źr. www.polska.org.pl].
29. Widownia i scena teatralna – widokówka arch. 1926 [źr. www.polska.org.pl].
30. Wejście do restauracji – widokówka arch. 1931 [źr. www.polska.org.pl].
31. Jedno z pomieszczeń drugiej kondygnacji nad częścią usł ugową.

2.

3.

1. Miejscowość **LEGNICA**2. Gmina **Legnica**3. Powiat **Legnica**4. Województwo **dolnośląskie**

5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres

**CONZERTHAUS, później CENTRALTHEATER „BAVARIA LICHTSPIELHAUS” Z
KAWIARNIĄ I RESTAURACJĄ; po wojnie: KINO „OGNIKO” I BUD. BIUROWO-
HANDLOWO-USŁUGOWY**

6. Zawartość załącznika

zdjęcia

4.

5.

Leg/240

Spis zabytko-odbiorek nr 132/4

Opracowanie załącznika: (data i podpis): PDZ ALMA 05.05.2023

6.

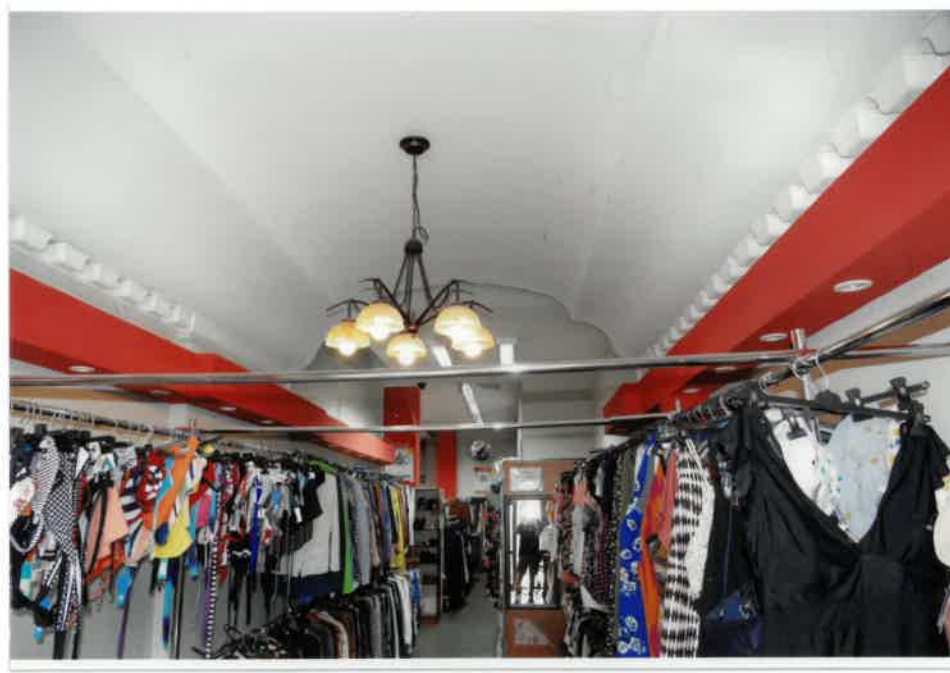
7.

8.

9.

1. Miejscowość **LEGNICA**2. Gmina **Legnica**3. Powiat **Legnica**4. Województwo **dolnośląskie**

5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres

**CONZERTHAUS, później CENTRALTHEATER „BAVARIA LICHTSPIELHAUS”
Z KAWIARNIĄ I RESTAURACJĄ; po wojnie: KINO „OGNIKO” I BUD.
BIUROWO-HANDLOWO-USŁUGOWY**

6. Zawartość załącznika

zdjęcia

10.

11.

Leg/240

*Spis redowcoo - odbiorczy bud 32/4**Ewa Sawicki*
Opracowanie załącznika: (data i podpis): PDZ ALMA 05.05.2023

12.

13.

14.

15.

1. Miejscowość **LEGNICA**
2. Gmina **Legnica**
3. Powiat **Legnica**
4. Województwo **dolnośląskie**

5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres

**CONZERTHAUS, później CENTRALTHEATER „BAVARIA LICHTSPIELHAUS”
Z KAWIARNIĄ I RESTAURACJĄ; po wojnie: KINO „OGNISKO” I BUD.
BIUROWO-HANDLOWO-USŁUGOWY**

6. Zawartość załącznika

zdjęcia

16.

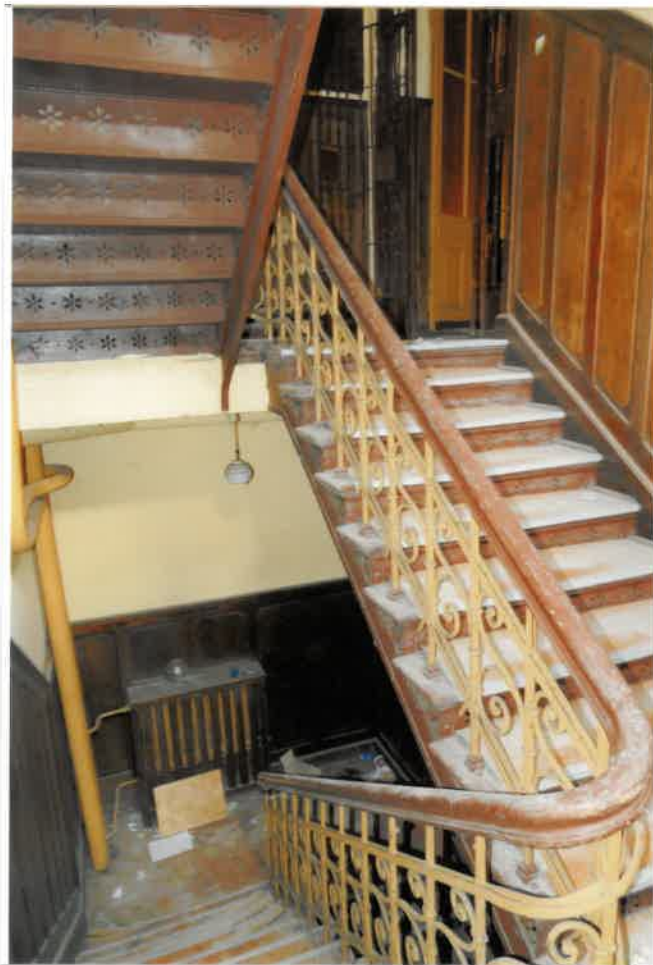
17.

18.

19.

20.

1. Miejscowość **LEGNICA**2. Gmina **Legnica**3. Powiat **Legnica**4. Województwo **dolnośląskie**

5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres

**CONZERTHAUS, później CENTRALTHEATER „BAVARIA LICHTSPIELHAUS”
Z KAWIARNIĄ I RESTAURACJĄ; po wojnie: KINO „OGNIKO” I BUD.
BIUROWO-HANDLOWO-USŁUGOWY**

6. Zawartość załącznika

zdjęcia; archiwalia

21.

22.

23.

Leg/240

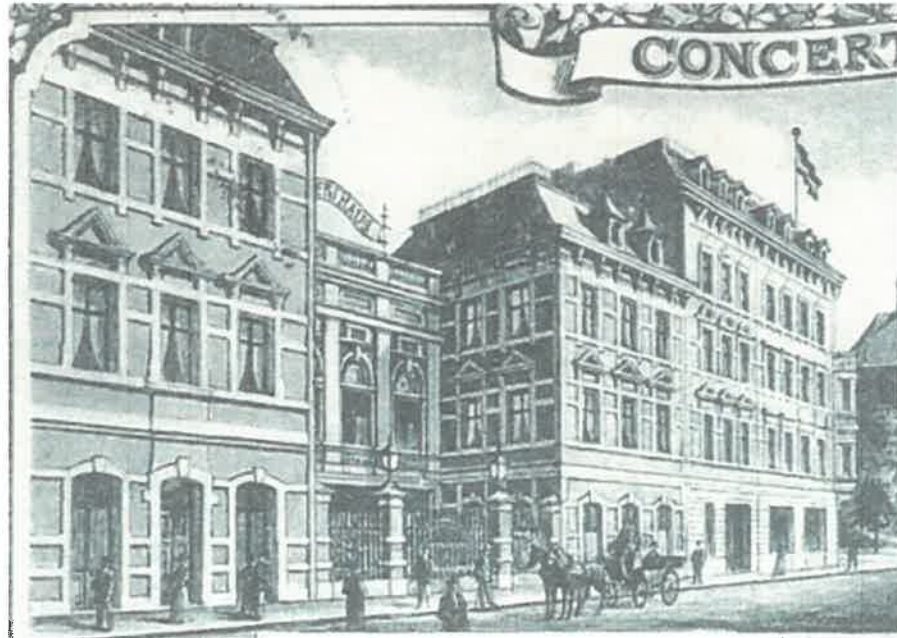
Spis zdatno-odbiorek nr 132/4

Ewa Sankowska
Opracowanie załącznika: (data i podpis) POZ ALMA 05.05.2023

24.

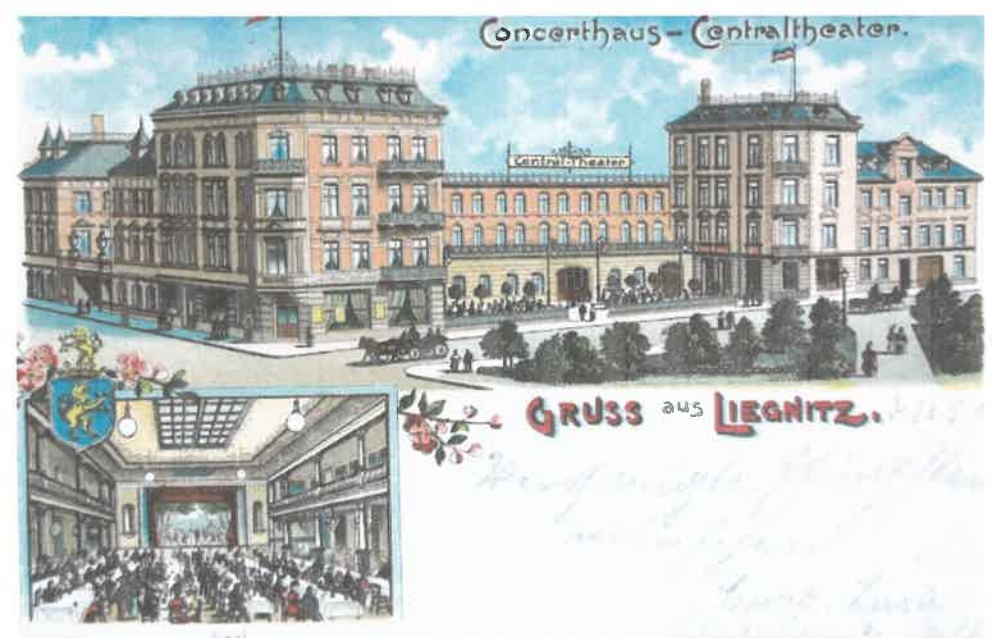
26.

25.

27.

1. Miejscowość **LEGNICA**
 2. Gmina **Legnica**
 3. Powiat **Legnica**
 4. Województwo **dolnośląskie**

5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres

**CONZERTHAUS, później CENTRALTHEATER „BAVARIA LICHTSPIELHAUS”
 Z KAWIARNIĄ I RESTAURACJĄ; po wojnie: KINO „OGNIKO” I BUD.
 BIUROWO-HANDLOWO-USŁUGOWY**

6. Zawartość załącznika

archiwalia; orientacja

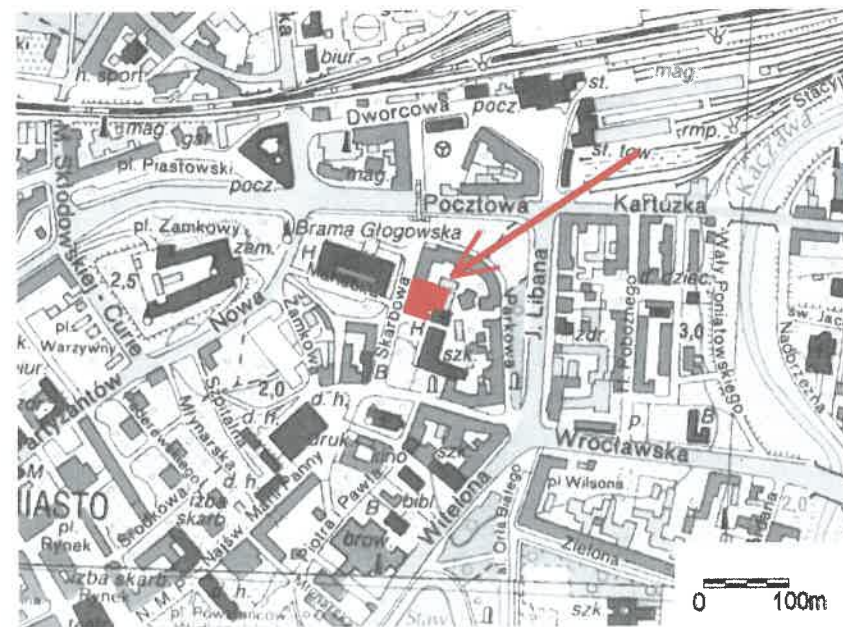
28.

29.

30.

Leg/240

Sprts zdawno-odbiorey m 132/4.

Ewa Sawonka
 Opracowanie załącznika: (data i podpis): PDZ ALMA 05.05.2023

31. Jedno z pomieszczeń drugiej kondygnacji nad częścią usługową.

14. Kubatura 24 150 m³	15. Powierzchnia użytkowa 3190 m²	16. Przeznaczenie pierwotne teatr i kompleks rozrywkowo-gastronomiczny	17. Użytkowanie obecne użytkowany tylko w części przyziemia na cele usługowo-handlowe
18. Stan zachowania Obiekt wznoszony etapami, stanowi „zlepek” dwóch budynków i kilku dobudówek, powstałych w różnych czasach, nie stanowi jednostki kompozycyjnej, architektonicznej ani funkcjonalnej. Połączone obiekty miały pełnić szeroko rozumianą funkcję rekreacyjną, gastronomiczną, rozrywkową. Zachowany rzut i bryła części pn. budynków frontowych; budynek pd., nie przetrwał w całości do czasów współczesnych – brak wsch. części skrzydła pd., które zachowane tylko częściowo w partii przyziemia. Zachowany wystrój zewnętrzny elewacji zach. i, częściowo pd., z czasów po przebudowie lat 1926-30. Znacznie przekształcone przybudówki zaplecza. Stan techniczny budynku zły, z tego względu obiekt w większej części wyłączony z użytkowania, użytkowany tylko w części przyziemia, gdzie wnętrza przekształcone i zmodernizowane, przystosowane do nowych funkcji, z nieczytelnym pierwotnym układem. Elementy konstrukcji zróżnicowane pod względem stopnia wyeksploatowania w poszczególnych częściach kompleksu. Stan techniczny budynku: <i>ściany</i> – ściany zawilgocone; tynki zewnętrzne w dużym stopniu zniszczone przez wilgoć, uszkodzone, spękane, zasolone i zagrzybione, ze znacznymi ubytkami; detal architektoniczny spękany, z dużymi ubytkami, w dużej części odspojony od elewacji, stwarza zagrożenie dla osób przebywających w pobliżu budynku (gzymsy wieńczące); <i>dach</i> – zły stan konstrukcji dachowych budynków frontowych; pokrycie dachów w znacznym stopniu nieszczelne; zły stan gzymsów wieńczących, grożących odpadnięciem od ścian, prowizorycznie zabezpieczone osłoną z desek nie zapewnia bezpieczeństwa (deski osłony zawilgocone, częściowo zmurszałe, z ubytkami) na stelażu metalowym; <i>wnętrza, wyposażenie i instalacje</i> – mocno zdewastowane, zaniedbane, zaśmiecone, ze zdewastowanymi instalacjami, posadzkami, stolarką; duża część wnętrza przekształcona, ze zmienionym układem pomieszczeń; <i>stropy</i> – stropy pomieszczeń górnych kondygnacji budynków frontowych mocno zawilgocone, z widocznymi zaciekami i plamami wilgoci, o osłabionej nośności.		19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie Kompleks o znacznych wartościach historycznych i estetycznych, z zachowanym częściowo wystrojem zewnętrznym i wewnętrznym, od początku istnienia pełnił istotną rolę w życiu kulturalnym Legnicy. Zespół o bogatej historii, podlegał licznym przekształceniom architektonicznym i stylistycznym na różnych etapach swojego istnienia, stanowi istotny element zabudowy pn.-wsch. części starego miasta. Postuluje się wpisanie obiektu do rejestru zabytków i objęcie go pełną ochroną konserwatorską. Należy opracować koncepcję zagospodarowania obiektu i przeprowadzić niezbędne prace remontowe. Należy usunąć wtórne dysharmonijne przybudówki i naleciałości. Pozostałe, niezbędne przybudówki należy ujednolicić i nadać im estetyczną formę. Remont powinien uwzględniać nowe funkcje poszczególnych części kompleksu, przy zachowaniu dominującej funkcji kulturalnej, przy czym zastrzega się zachowanie pierwotnej funkcji teatralno-widowiskowej. Do zachowania rekomenduje się: rzut i bryłę budynku, formę dachu, wystrój elewacji ze szczególnym uwzględnieniem detalu i elementów artykulacji, wykrój i rozmieszczenie otworów okiennych, oryginalną stolarkę i oszklenie otworów, wystrój klatek schodowych oraz wystrój części teatralno-kinowej. Zaleca się odtworzenie oryginalnego wystroju sali widowiskowej (wykrój łuków arkad, dekoracja stropu, fotele), tarasu pd.-wsch., stolarki drzwiowej na podstawie zachowanych pozostałości, witryn lokali użytkowych przyziemia, ażurowych balustrad balkonów wraz z odbudową balkonu wieńczącego wykusz. Prace remontowe należy poprzedzić szczegółowymi ekspertyzami technicznymi i architektonicznymi. Należy również zaprojektować harmonijne uzupełnienie nie zachowanych części skrzydła pd.	

20. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

archiwum NID O/ Wrocław

Inwentaryzacja do celów projektowych. Restauracja „Polonia” ul. Skarbowa Legnica., A. Bondaryk, 1966

Modernizacja restauracji „Polonia” na sklep przemysłowy, ul. Skarbowa Legnica., J.Baraniecki, J.Kwiatkowski, 1996

archiwum UM Legnica

karta GEZ, 2013, aut. E. Dymarska

dokumentacja tech.: Operat Szacunkowy. Budynek Skarbowa 1, Legnica., 1992; Projekt rozmieszczenia foteli na sali kinowej. Kino „Ognisko” w Legnicy., Firma Proj. Kwolek&Januszkiewicz s.c., Wrocław 2000; Projekt kolorystyki. Kino „Ognisko” w Legnicy., Legnica 1968; PPK kino „Ognisko” Legnica., K. Wołosiak, 1961; Ekspertyza stanu konstrukcji budynku użytkowego przy ul. Skarbowej 1 Legnica., M. Książek 2019

23. Bibliografia

A. zum WINKEL, Die Stadt Liegnitz ... , Liegnitz 1913, S. 624

W. ELSNER, Liegnitzer Stadtgeschichte., Lorch 1971–1978, S. 92

W. FINKE, Aus dem Lebenlauf der Stadt Liegnitz., Crailsheim 1986, S. 137

Studium historyczno-urbanistyczne centrum miasta Legnicy., D. i R. Eysymontowie, G. Grajewski. Katalog zabytków., Wrocław 1990, str. mpis w arch, WUOZ Wrocław O/Legnica, str. 56-59

Atlas Historyczny Miast Polskich., tom IV Śląsk, zeszyt 9, r. Zb. P. red. R. Eysymonta i M. Golińskiego, Wrocław 2009

G.HUMENČUK, Legnica około 1900 roku, Legnica 2004

25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

- Herder-Institut Marburg, syg. 108558 – fot. 1908
- Studium historyczno-urbanistyczne ..., op. cit., fot. 1051
- karta GEZ – 1 fot., widok od pd.-zach., aut. E. Dymarska
- www.polska-org.pl, www.fotopolska.eu – pocztówki arch.: od koń. XIX do 1931 r. oraz z czasów powojennych

21. Uwagi

22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

tekst PDZ ALMA 02.05.2024

plany, rysunki PDZ ALMA 02.05.2024

fotografie PDZ ALMA 02.05.2024

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisu prawa autorskiego

26. Załączniki

- * wkładka nr 1: cd. opisu
- * wkładka nr 2: cd. opisu
- * wkładka nr 3: cd. opisu; spis fotografii; zdjęcia
- * wkładka nr 4: zdjęcia
- * wkładka nr 5: zdjęcia
- * wkładka nr 6: zdjęcia
- * wkładka nr 7: zdjęcia; archiwalia
- * wkładka nr 8: archiwalia; orientacja